

Vergadering
Bijeenkomst Adviseurs Digitale Informatie (ADI)

Datum / locatie vergadering
4 juni 2018 / Regionaal Archief Nijmegen

Aanwezig
Mirjam Bakker (Noord-Hollands Archief), Paul van den Bosch (West-Brabants Archief), Guido Dorssers (RHC Eindhoven), Caroline de Hart (Streekarchief Langstraat Heusden Altena), Ingeborg Huijberts (RHC Limburg), Freek Huitink (Regionaal Archief Nijmegen), Monique van der Linden (Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen), Wouter Oenema (Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe), Terri Quinn (Gelders Archief), Andrea von Rotz (Historisch Centrum Overijssel), Jean-Luc Rouvroye (Brabants Historisch Informatie Centrum), Mathé van der Velden (Regionaal Archief Tilburg)

Agenda

1. Opening en mededelingen

Iedereen wordt welkom geheten bij het Regionaal Archief Nijmegen door Freek Huitink. Er wordt kort teruggeblikt op de bijeenkomst van 6 februari 2018 bij het Westfries Archief in Hoorn.

DUTO

De indruk is ontstaan dat de DUTO-training alleen toegankelijk zou zijn voor collega's die direct een case kunnen aandragen. Er is nog steeds veel animo binnen de groep van ADI's om mee te kijken met DUTO-scan. Ingeborg Huijberts zal dit doorgeven aan o.a. Erik Saaman (Nationaal Archief).

Bouwinformatie / archivering complexe informatieobjecten

De presentatie van Theo Kremer en Ruud van der Meer (Ingenieurs Bureau Amsterdam) over Archivering Digitale Stad en complexe informatieobjecten was zeer interessant. Het complexe onderwerp speelt echter nog niet direct bij veel ADI's in de praktijk. Bij (toekomstige) vragen of voor meer informatie over het onderwerp kan contact gezocht worden met Theo Kremer en Ruud van der Meer alsook met Vincent Teerling (Senior Adviseur Documentair Informatiemanagement bij Rijkswaterstaat)

Kennisplatform Informatie en Archief (KIA)

De ADI-groep op PLEIO zal worden overgeheveld naar het Kennisplatform Informatie en Archief (KIA). Momenteel wordt er gekeken of en zo ja, welke documenten binnen de PLEIO-groep allemaal overgezet kunnen worden naar KIA. Het is de bedoeling dat er op KIA een open en gesloten ADI-gedeelte (groep) komt, zodat de mogelijkheid voor wat betreft het delen van informatie en het voeren van discussie met een beperkte groep mensen tot de mogelijkheden blijft behoren. De overgang wordt gecoördineerd door Caroline de Hart.

2. Doel en werkwijze ADI

Er is voor de bijeenkomst in Nijmegen gekozen voor een ietwat andere opzet. Deze keer werden er geen presentaties gehouden over specifieke onderwerpen m.b.t. informatie- en

archiefbeheer, maar werd er stilgestaan bij drie vragen die van tevoren via de mail aan iedereen zijn voorgelegd:

- 1 Wat zijn je verwachtingen van de bijeenkomst(en) ADI?
- 2 Waar houd je je als ADI momenteel vooral mee bezig? (Wat speelt er in de praktijk)
- 3 Zijn er vragen waar je momenteel als ADI tegenaan loopt of zaken waar je meer vanaf zou willen weten?

Uit de respons is gebleken dat als het gaat om de verwachtingen die iedereen heeft van de bijeenkomst(en) er vooral waarde gehecht wordt aan netwerken, het uitwisselen van kennis, het samen sparren over vraagstukken uit de praktijk, het up-to-date blijven ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen en het elkaar ontmoeten. Hierin passen presentaties van zowel ADI's als externen over prangende vraagstukken, maar bovenal wordt er veel waarde gehecht aan de onderlinge kennisdeling, waarbij geput wordt uit de praktijk en niet enkel de theorie. Het verdient daarom de aanbeveling om voorafgaand aan iedere bijeenkomst te inventariseren welke zaken er spelen in de praktijk en wat de informatiebehoefte voor dat moment is bij de verschillende ADI.

3. Wat speelt er (in de praktijk)?

Onderstaande vragen zijn gedestilleerd uit de aangeleverde reacties/antwoorden op vragen 2 en 3 en vervolgens tijdens de bijeenkomst gezamenlijk besproken en waar mogelijk van een antwoord voorzien. Bij de keuze voor de te bespreken vragen is in eerste instantie gekeken naar de aanwezigheid van de mensen bij de bijeenkomst. Nog niet behandelde vragen worden meegenomen als input voor het volgende ADI-overleg.

Hoe zorgen we ervoor dat we allemaal op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen en allemaal hetzelfde naar buiten toe communiceren? (Mirjam Bakker)

Voor het op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen wordt veel waarde gehecht aan het bijwonen van presentaties en bijeenkomsten zoals die van de ADI alsook het raadplegen / volgen van verschillende websites en online platformen en netwerken zoals:

- [BREED \(Netwerk voor de innovatieve informatiewerker\)](#)
- [Kennissetwerk Informatie en Archief \(KIA\)](#)
- [PLEIO \(ADI-groep, gaat binnenkort over naar KIA\)](#)
- [Website KVAN/BRAIN](#)
- [Website Nationaal Archief \(over Archiveren\)](#)
- [Website VNG](#) (o.a. over archieven)
- [Website VNG Realisatie](#)
- [Website Rijksoverheid](#) (o.a. deel over archief)

Wat te doen met hybride archieven? (dus archieven die op papier zijn aangelegd, maar ook zijn gescand) (Caroline de Hart)

In eerste instantie ben je geneigd om te stellen dat archieven waarvoor nog geen vervanging is geregeld analogoog moeten worden gearhiveerd. De digitale scans kunnen echter in dat geval nog wel dienst doen als werkkopie en/of digitale afgeleide voor

	<p>beschikbaarstelling. Daarmee kan kapitaalvernietiging gedeeltelijk tegen worden gegaan. Het is hoe dan ook goed om vooral ook de kwaliteit van de scans en de metadatering te beoordelen en vast te stellen. Mogelijk dat deze toch grotendeels aan de kwaliteitseisen voor vervanging voldoen en dat er een tussenoplossing (bijvoorbeeld gedeeltelijk opnieuw scannen) mogelijk is. Het kan ook de aanzet vormen tot inbedding van een (verbeterd) kwaliteitssysteem en extra aandacht voor de kwaliteit met het oog op vervanging. Per afzonderlijke casus moet in ieder geval gekeken worden wat precies analoog en/of digitaal moet en kan worden gearhiveerd om duurzame toegankelijkheid te kunnen bewerkstelligen.</p>
<p>Welke plaats heeft een aanvrager/burger/klant in TMLO? (Ingeborg Huijberts)</p>	<p>Hier is niet zo zeer een specifiek element voor aanwezig. Gegevens hierover zouden binnen het titelveld alsook onder event geschiedenis kunnen worden vastgelegd. Ze zouden ook door organisaties vastgelegd kunnen worden als generieke metadata (element 22). In het kader van de AVG moet echter goed gekeken worden wat en waarom vastgelegd zou mogen worden als het gaat om gegevens voor aanvrager/burger/klant in de dynamische fase en of die gegevens na overbrenging ook zonder problemen beschikbaar kunnen worden gesteld. Zie ook discussie op BREED over mogelijk koppeling met BRP.</p>
<p>Tips en trucs voor het mappen van TMLO / Informatiemodel in de praktijk? (Andrea von Rotz)</p>	<p>Het mappen van TMLO / informatiemodel in de praktijk verschilt erg per organisatie. Toch kunnen bepaalde tips en trucs en voorbeelden helpen. Voorstel om uitgevoerde mappings vooral te (blijven) delen.</p>
<p>Adviesdiensten kunnen soms vallen onder de PDC E-depot én onder de PDC toezicht en advies. Speelt dit bij collega's ook, en hoe gaan die ermee om? (Ingeborg Huijberts)</p>	<p>Deze problematiek speelt niet bij iedereen, maar is wel herkenbaar. De PDC e-depot en PDC toezicht en advies staan op de agenda tijdens het IMO (Implementatieoverleg) bij het Nationaal Archief. Terry Quinn zal hierover nog terugkoppeling geven.</p>
<p>Aansluitingseisen E-depot, is daar al een werkend voorbeeld van? (Monique van der Linden)</p>	<p>Hier is nog geen specifiek werkend voorbeeld van. Het is vooral kijken of en hoe er op dit moment al in de praktijk aan specifieke eisen kan worden voldaan en in hoeverre nabewerking (binnen een digitaal atelier) nodig is en kan. Jean-Luc Rouvroye geeft daarbij aan dat hij daarover best positief gestemd is en zelf heeft ervaren dat het 'rechtzetten' van informatiebestanden en metadata niet heel ingewikkeld hoeft te zijn.</p>
<p>Zijn er functiebeschrijvingen van functioneel en technisch applicatiebeheerders E-</p>	<p>Er zijn voor zover bekend nog geen specifieke functiebeschrijvingen van functioneel en technisch applicatiebeheerders E-depot bekend. Het zullen</p>

<p>depot beschikbaar? (Monique van der Linden)</p>	<p>voornamelijk mensen moeten zijn die zowel over ICT-kennis en vaardigheden als (enige) archivalische kennis beschikken, waardoor men weet heeft van wat er en waarom iets moet gebeuren en hoe iets zou moeten / kunnen worden aangepakt m.b.t. tot ingest, beheer, preservering en acces.</p>
<p>We willen een nulmeting voor het gebruik van het E-depot houden bij gemeenten. Hoe hebben andere archiefdiensten dit gedaan? (Wouter Oenema)</p>	<p>Belangrijk hierbij is vooral dat je zicht krijgt op wat er in organisaties allemaal wordt vastgelegd aan metadata en hoe, met wat voor bestandsformaten er wordt gewerkt voor wat betreft informatieobjecten en of en hoe informatieobjecten en metadata geëxporteerd kunnen worden uit bepaalde systemen en in wat voor structuur.</p>
<p>Hoe verrijk je (grote) datasets uit een DMS met metadata die niet wordt vastgelegd in een DMS, zoals openbaarheid en gebruiksrechten? (Jean-Luc Rouvroye)</p>	<p>Dit kan wanneer de metadata gewoon in een XML-bestand wordt gegoten in TopX/TMLO. Om statische data (lees: een sjabloon) in batch toe te voegen aan XML-bestanden is het aan te bevelen om de bestanden eerst om te zetten naar doorsnee tekstbestanden omdat het daarmee over het algemeen makkelijker werken is. Er zijn vervolgens verschillende opties om metadata toe te voegen aan tekstbestanden: 1) Softwarematig (er zijn verschillende freeware tools beschikbaar om tekst in batch toe te voegen of te veranderen). 2) Met behulp van command of powershell, op https://stackoverflow.com/ zijn genoeg codes te vinden. 3) Met behulp van een VBA-script. Als het om meer dan 100.000 bestanden wordt optie 3 afgeraden, omdat VBA-scripts vaak vastlopen als er zoveel bestanden verwerkt dienen te worden. De keuze tussen optie 1 en 2 is afhankelijk van hetgeen je precies wilt bewerkstelligen. Wil je metadata toevoegen aan het begin of einde van het bestand óf wil je metadata toevoegen op een bepaalde plaats in het metadatabestand (bijvoorbeeld onder generieke metadata). Wil je enkel metadata toevoegen aan een bepaald aggregatieniveau? En op welke manier zijn de metadatabestanden onderverdeeld in de mappenstructuur?</p>
<p>Wat zijn de laatste ontwikkelingen als het gaat om de acces van een E-depot? (Freek Huitink)</p>	<p>Er is vooral veel aandacht voor hoe informatieobjecten in het E-depot opgenomen kunnen worden, maar nog minder voor de manier waarop deze informatie beschikbaar kan worden gesteld. Het blijkt dat verschillende organisaties daarmee wel bezig zijn en dat er onder meer gekeken wordt naar een oplossing waarbij gebruik wordt gemaakt van een brede zoekschil (zoals MY-LEX). Als het gaat om de presentatie van veldinformatie / velden (bijvoorbeeld door mapping TMLO-EAD) op de eigen website is er nog geen eenduidige manier die (op termijn) wordt gehanteerd.</p>

Wat is de positie van adviseur in het archiefteam? (Kevin van Tuil)

Deze positie verschilt heel erg. Bij de ene organisatie is er een specifieke scheiding tussen de adviseur en de inspecteur en bij anderen vloeien deze rollen meer in elkaar over. Als adviseur probeer je vooral te sturen op, mee te denken over en te werken aan de realisatie van een goede en geordende (toekomstige) aanlevering van digitale informatieobjecten door archiefvormers, zodat deze straks relatief eenvoudig in een E-depot opgenomen en van daaruit beschikbaar kunnen worden gesteld. Dit doet minder breed en meer praktisch aan dan de inspecteur die het hele informatiebeheer van een organisatie vaak op iets meer afstand in ogenschouw neemt.

4. Rondvraag en sluiting

- Monique van der Linden vraagt nog of de andere aanwezigen wat afweten van Zaaksysteem.nl waarmee een organisatie binnen haar werkgebied wil gaan werken. Hier blijkt niet zoveel kennis over aanwezig. Voor een overzicht van welke applicaties bij welke (overheids)organisaties draaien is er een speciale website: [Zaaksystemen in Beeld](#)
- Mirjam Bakker biedt aan om de volgende ADI-bijeenkomst te organiseren in Haarlem